

УДК 811.161.2:376.1

DOI 10.11603/m.2414-5998.2022.4.13637

I. D. Drach

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7198-5546>

I. Ya. Zalipska

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3651-3081>

ResearcherID AAM-1910-2021

I. Horbachevsky Ternopil National Medical University

**COMMUNICATIVE PARAMETERS OF STUDYING THE THEME
“PROFESSIONAL COMMUNICATION OF A PARAMEDIC DURING THE
PROVIDING OF EMERGENCY AID” OF DISCIPLINE “PROFESSIONAL
MEDICAL COMMUNICATION OF A DOCTOR WITH A PATIENT IN
UKRAINIAN LANGUAGE” IN A HIGH EDUCATIONAL ESTABLISHMENT**

І. Д. Драч, І. Я. Заліпська

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

**КОМУНІКАТИВНІ ПАРАМЕТРИ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ПРОФЕСІЙНА
КОМУНІКАЦІЯ ПАРАМЕДИКА ПІД ЧАС НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ
ДОПОМОГИ» НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА
МЕДИЧНА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ЛІКАРЯ
З ПАЦІЄНТОМ» У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Abstract. The article presents relevant educational and methodological materials necessary for studying the topic “Professional communication of a paramedic during the providing of emergency aid” in classes on the discipline “Professional medical communication of a doctor with a patient in Ukrainian language”. The selection of tasks is aimed at the implementation of a communicative approach to the professional medical communication of a paramedic, in particular at the study of vocabulary during the initial examination of a patient, medical equipment and means, and qualification requirements for a paramedic; the ability to construct monologue and dialogic statements regarding the basic life support protocol; memorizing phrases and sentences for emergency medical care in various situations and patient conditions. The proposed system of tasks will contribute to the mastery of skills and abilities to communicate in oral and written form in accordance with the goals and social norms of speech behavior in typical areas and situations and to study the telephone numbers of the emergency services of Ukraine. Taking into account the different methods and forms of work, tasks were proposed, with the help of which it was possible to learn medical terminology and grammatical material for the following positions: indirect heart massage, pulse, breathing, artificial respiration, patency of the respiratory tract, consciousness, bleeding, stable position, calling an ambulance. To test knowledge of the studied topic, the student is offered a set of test tasks.

The teaching and methodical materials represented in the article are intended for foreign students of medical specialties who speak the language at a sufficient level. The task was created based on four types of speech activity – listening, speaking, reading, writing. They will contribute to the expansion of the vocabulary of foreign students during the providing of emergency medical care and to the achievement of social interaction of a paramedic in a foreign-language professional environment.

Key words: professional medical communication of paramedic; medical terminology; language-communicative competence; protocol of basic life support; educational-methodical materials.

Анотація. У статті подано актуальні навчально-методичні матеріали, необхідні для вивчення теми «Професійна комунікація парамедика під час надання екстреної допомоги» на заняттях із дисципліни «Професійна медична комунікація українською мовою лікаря з пацієнтом». Добір завдань спрямований на реалізацію комунікативного підходу до фахової медичної комунікації парамедика, зокрема на вивчення лексики під час первинного огляду пацієнта, медичного обладнання та засобів і кваліфікаційних вимог до парамедика; уміння будувати монологічні та діалогічні висловлювання щодо протоколу базової підтримки життя; запам'ятовування словосполучень та речень для надання екстреної медичної допомоги при різних ситуаціях та станах пацієнта. Запропонована система завдань сприятиме оволодінню вміннями та навичками спілкуватися в усній та письмовій формах відповідно до цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки в типових сферах та ситуаціях і вивченню телефонів екстрених служб України. Зважаючи на різні методи та форми роботи, запропоновано завдання, за допомогою яких вдалося засвоїти медичну термінологію та граматичний матеріал щодо таких позицій, як: непрямий масаж серця, пульс, дихання, штучне дихання,

© I. D. Drach, I. Ya. Zalipska

прохідність дихальних шляхів, свідомість, кровотеча, стабільне положення, виклик швидкої допомоги. Для перевірки знань із вивченої теми студентів запропоновано комплекс тестових завдань.

Навчально-методичні матеріали, які репрезентовано у статті, призначені для іноземних студентів медичних спеціальностей, які володіють мовою на достатньому рівні. Завдання створено в оперті на чотири види мовленнєвої діяльності – слухання, говоріння, читання, письмо. Вони сприятимуть розширенню словникового запасу студентами-іноземцями під час надання екстреної медичної допомоги й досягненню соціальної взаємодії парамедика в іншомовному професійному середовищі.

Ключові слова: професійна медична комунікація парамедика; медична термінологія; мовнокомунікативна компетенція; протокол базової підтримки життя; навчально-методичні матеріали.

Introduction. Changes and improvements in the field of emergency medical care became an important stage in the reform of the health care system of Ukraine. With this in mind, adaptive reforms have taken place in medical institutions of higher education in the system of training paramedics – medical workers who usually provide assistance in emergency situations in the pre-hospitalization period as a result of an accident, accident, fire, natural disaster and exacerbation of a chronic disease. In foreign linguistics, we record many works in this field of knowledge, in the XXI century the first thorough Ukrainian scientific investigations appear, in particular the works of M. M. Korda, A. A. Hudyma, A. H. Shulhai, S. Y. Zaporozhan [3] based on the experience of the I. Horbachevsky Ternopil National Medical University are represented by the educational and professional program of training paramedics. It is noted that the language and communication competence of a paramedic during the provision of emergency medical care is also an important stage. As I. O. Marazha and I. V. Zhulkevych say, “the formation of professional competence is reduced not only to the level of necessary education within the framework of one profession, taking into account individual characteristics, but also to the desire to acquire new knowledge and abilities” [2, p. 96]. We feel a lack of Ukrainian scientific intelligence in this area, especially in the professional medical communication of a foreign student.

The aim – to present practical recommendations on improving professional Ukrainian language in the field of paramedicine by foreign students.

Methods. The following research methods were used for a thorough analysis of scientific intelligence: observation and comparison – for collecting and analyzing material; descriptive method – for describing and explaining tasks.

Results. The educational and methodological materials are offered for studying the topic “Professional communication of a paramedic during the providing of emergency aid” in classes on the discipline “Professional medical communication of a doctor with a patient in Ukrainian language”. All practical tasks are

based on the following scientific works: “Emergency and urgent medical care” (V. 4 “Clinical patient’s routes (protocols) during the providing of emergency medical care at the prehospital stage”) [1] and “CPR/AED for Professional Rescuers and Health Care Providers” [5]. The materials are also presented in a handbook “Professional medical communication between a doctor and a patient” [4], but in the article the different types of tasks are correlated with the scientific basis and relevance of research.

Завдання 1. Прочитайте текст та запам’ятайте. Протокол базової підтримки життя (BLS)

1. Оглянути місце події: надання допомоги повинне бути безпечним для вас і для потерпілого.

2. Проаналізувати стан потерпілого (свідомість, дихання, пульс).

3. Якщо потрібно, викликати швидку допомогу, а також інші екстрені служби (поліцію, пожежників/рятувальників, службу газу).

4. Перевірити, чи є великі кровотечі, та зупинити їх.

5. Забезпечити прохідність дихальних шляхів.

6. Якщо у потерпілого відсутні ознаки життя і немає критичної кровотечі (або ви вже її зупинили) – розпочати серцево-легеневу реанімацію (СЛР): непрямий масаж серця, штучну вентиляцію легень, штучне дихання.

7. Перевести потерпілого у стабільне положення (потерпілий лежить на боці, рука під головою, нога зігнута в коліні), якщо немає травми хребта.

8. Не залишати потерпілого та контролювати стан його життєвих функцій до приїзду швидкої допомоги.

9. Якщо швидка допомога ще не приїхала, провести повторний огляд потерпілого, повторювати СЛР, якщо потрібно [4, p. 165–166].

Зверніть увагу!

BLS (Basic Life Support) СЛР	базова підтримка життя серцево-легенева реанімація
---------------------------------	--

Завдання 2. Поєднайте пункти протоколу з відповідними інструкціями.

1. Непрямий масаж серця	А. «Ви мене чуєте?», «Що трапилось?», «Вам потрібна допомога?»
2. Пульс	Б. Нахилитися вухом до носа потерпілого; подивитися, чи рухається грудна клітка потерпілого
3. Дихання	В. Поставити два пальці на артерію на шії і натиснути
4. Штучне дихання	Г. Немає дихання, немає пульсу, кровотеча, перелом, судоми
5. Прокідність дихальних шляхів	Д. Рана біля великих судин, багато крові біля потерпілого
6. Свідомість	Е. Потерпілий лежить на боці, рука під головою, нога зігнута в коліні
7. Кровотеча	Є. Витягти предмет із рота, носа або трахеї
8. Стабільне положення	Ж. Рівними руками натискати на грудну клітку 100–120 разів на хвилину на глибину 5–6 сантиметрів
9. Викликати швидку допомогу	З. Набрати повітря і видихнути в рот чи ніс потерпілого 10–14 разів на хвилину

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання.

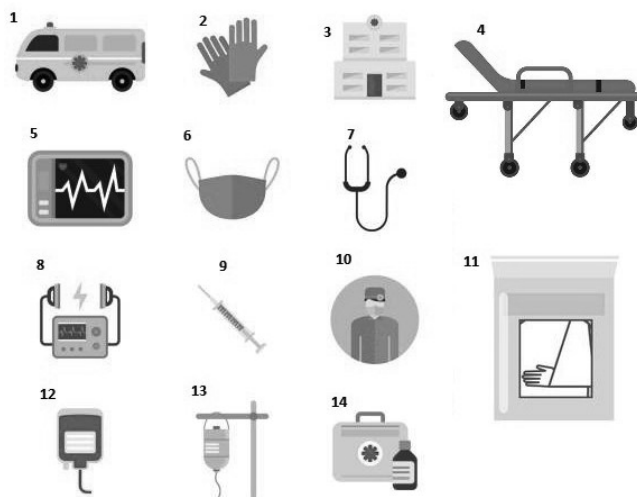
1. Коли можна розпочинати серцево-легеневу реанімацію?
2. Коли можна залишити потерпілого?
3. Чи потрібно зупиняти невелику кровотечу перед серцево-легеневою реанімацією?
4. Коли потерпілого можна перевести у стабільне положення?
5. Які ви знаєте екстрені служби?
6. Вкажіть телефони екстрених служб України, вашої країни.
7. Що таке стабільне положення потерпілого?
8. Як перевірити, що потерпілий дихає?
9. Як дізнатися, чи потерпілий при свідомості/притомний?
10. Як перевірити пульс?
11. Чи можна повторювати СЛР?
12. Скільки разів на хвилину можна робити непрямий масаж серця?
13. Скільки разів на хвилину можна робити штучне дихання?
14. Як забезпечити прохідність дихальних шляхів? [4, р. 166–167].

Завдання 4. Прочитайте діалоги. Пригадайте, як викликати швидку допомогу.

1. – Добрий день, мене звали Артем.

- Добрий день! Швидка допомога, слухаю.
- Будь ласка, швидко приїжджайте. Тут аварія.
- Де саме трапилась аварія?
- На вулиці Андрія Малишка, 7.
- Чи є потерпілі?
- Так.
- Ви можете сказати, скільки авто потрапило в аварію?
- Два авто.
- Скільки потерпілих?
- Я не знаю, скільки постраждало людей.
- Будь ласка, чекайте на місці аварії. Ми вже висилаємо машину швидкої допомоги і поліцію.
- 2. – Добрий день! Швидка допомога?
- Так, слухаю!
- Мій друг зламав ногу на сходах у гуртожитку.
- Будь ласка, назвіть адресу.
- Вулиця Торговиця, будинок № 5.
- Добре, ми вже висилаємо швидку допомогу. Будь ласка, закріпіть ногу потерпілого.
- Добре, нога лежить рівно.
- А тепер, будь ласка, чекайте на швидку, вона незабаром буде.
- Дякую, до побачення.
- До побачення [4, р. 167–168].

Завдання 5. Пишіть, що зображено на малюнку. Використовуйте слова з довідки.

Довідка: аптечка, бинт, дефібрилятор, крапельниця, кров, ліжка-каталка, лікарня швидкої допомоги, машина швидкої допомоги, медична маска, парамедик, реанімаційний монітор, стетоскоп, шприц [4, р. 168].

Завдання 6. Доповніть і запишіть речення.

1. На реанімаційному моніторі можна побачити ..., ..., ...
2. В аптечці парамедика є ...
3. У реанімобілі можна зробити екстрене переливання ...

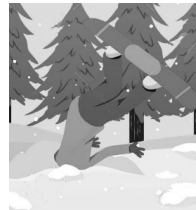
4. Дефібрилятор призначений для .... 5. Шприць використовують для ... 6. Каталку застосовують тоді, коли потерпілий ... 7. Перед наданням допомоги треба одягнути захисну ... і ... 8. Якщо ліки потрібно вводити протягом тривалого часу, використовують ... 9. Бинт потрібен лікарю у випадку ... чи ... 10. Команда екстреної допомоги складається з ... , ... і ... 11. У реанімобілі є все необхідне для надання ... 12. Лікар швидкої допомоги вирішує, у яку ... відвезти потерпілого. 13. Швидка допомога повинна приїхати протягом. 14 ... після виклику.

Завдання 7. Знайдіть і виправте помилки.

1. У потерпілого немає пульсу. 2. Перед наданням допомоги необхідно надягнути медичні рукавички. 3. Швидка допомога повинна приїхати протягом 15 хвилин після виклику. 4. В аптечці парамедика завжди є стерильний бинт. 5. Потерпілому з переломом ноги не можна самостійно ходити. 6. До приїзду швидкої допомоги можна робити штучну вентиляцію легень. 7. Рана біля великої судини може свідчити про небезпечну кровотечу. 8. Непряма масаж серця проводять з частотою 120 разів на хвилину. 9. На відкритому переломі потрібно накласти стерильну пов'язку. 10. Сильний опік можна обробити прохолодною водою. 11. Перш за все потрібно перевірити, чи є у

потерпілого критичні кровотеча. 12. Якщо потерпілий не дихає, можна спробувати зробити штучну вентиляцію легень. 13. У потерпілого були сильні судороги протягом 5 хвилин. 14. Перед транспортуванням потерпілого потрібно зафіксувати перелом [4, р. 168–169].

Завдання 8. Розкажіть парамедикам: а) що трапилося з потерпілим; б) які реанімаційні процедури ви робили.

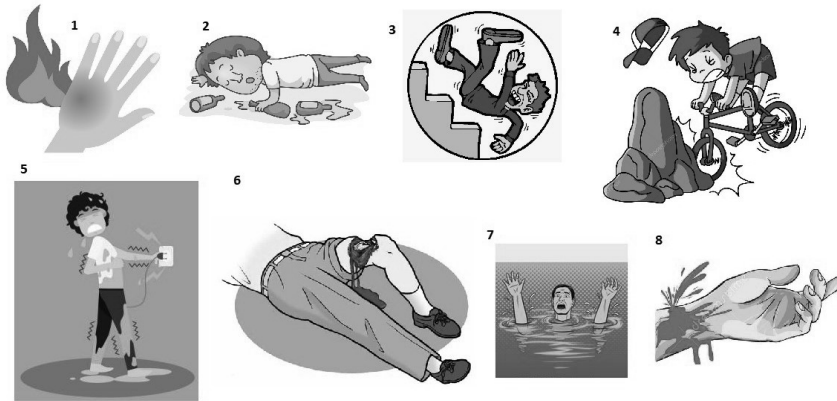

Зразок: А. – Потерпілий катався і сильно впав на спину.

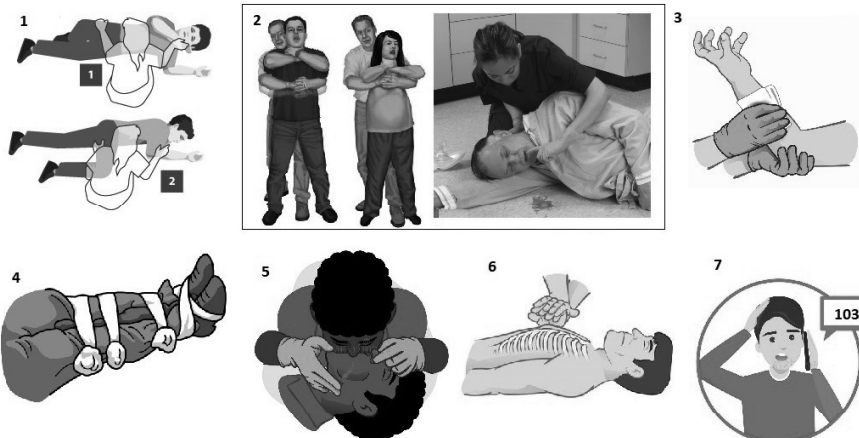

Б. – Потерпіла вдавилася їжею, тому я робив прийом Геймліха.

А.

Б.

Завдання 9. Випишіть медичні терміни, які стосуються невідкладної допомоги.

Безсоння, бинт, гастрит, головний біль, грип, дефібрилятор, застуда, зупинка серця, отруєння, парамедик, перелом, реанімація, реанімобіль, терапевт, фізіотерапія, швидка допомога, штучне дихання [4, р. 169–170].

Тестові завдання [4, р. 171–172]

1. Знайдіть зайве слово.

- A. Реанімація
- B. Грип
- C. Бинт
- D. Дефібрилятор
- E. Перелом

2. Знайдіть зайве словосполучення.

- A. Зупинка серця
- B. Швидка допомога
- C. Головний біль
- D. Штучне дихання
- E. Прийом Геймліха

3. Доповніть речення: «Сильні опіки можна обробити ...»

- A. Холодною водою
- B. Кремом
- C. Йодом
- D. Антисептиком
- E. Газованою водою

4. Доповніть речення: «Швидка допомога повинна приїхати протягом ... хвилин після виклику».

- A. П'яти
- B. П'ятдесяти
- C. Десяти
- D. П'ятнадцяти
- E. Двадцяти

5. СЛР – це:

- A. Частота серцевих скорочень
- B. Непрямий масаж серця
- C. Накладання стисної пов'язки
- D. Серцево-судинна реанімація
- E. Серцево-легенева реанімація

6. До протоколу BLS не входить:

- A. Зупинка невеликої кровотечі
- B. Непрямий масаж серця
- C. Штучне дихання
- D. Перевірка пульсу
- E. Перевірка дихання

7. Стабільне положення – це:

- A. Потерпілий лежить на руці, рука над головою, ноги розігнуті
- B. Потерпілий сидить на кріслі
- C. Потерпілий лежить на боці, рука під головою, нога зігнута в коліні

D. Потерпілий лежить на спині, рука під головою, нога зігнута в коліні

E. Потерпілий лежить на животі, руки прямі, ноги прямі

8. Як перевірити дихання потерпілого?

- A. Поставити два пальці на артерію на шиї.
- B. Подивитися, чи є рани біля великих артерій.
- C. Запитати: «Ви мене чуєте?», «Що трапилось?»
- D. Нахилитися вухом до носа потерпілого.
- E. Нахилитися носом до вуха потерпілого.

9. Як перевірити притомність/свідомість потерпілого?

- A. Запитати: «Ви мене чуєте?», «Що трапилось?»
- B. Нахилитися вухом до носа потерпілого.
- C. Поставити два пальці на артерію на шиї і натиснути
- D. Витягти предмет із рота, носа або трахеї
- E. Набрати повітря і видихнути в рот чи ніс потерпілого

10. Який номер не є номером екстреної служби в Україні?

- A. 101
- B. 102
- C. 103
- D. 104
- E. 105

11. Оберіть правильний варіант.

A. Реанімаційний монітор – електричний апарат, призначений для надання екстреної допомоги при порушенні роботи серця.

B. Крапельниця – електричний апарат, призначений для надання екстреної допомоги при порушенні роботи серця.

C. Аптечка – електричний апарат, призначений для надання екстреної допомоги при порушенні роботи серця.

D. Дефібрилятор – електричний апарат, призначений для надання екстреної допомоги при порушенні роботи серця.

E. Реанімобіль – електричний апарат, призначений для надання екстреної допомоги при порушенні роботи серця.

12. Медичний працівник карети швидкої допомоги – це ...

- A. Хірург
- B. Терапевт
- C. Парамедик
- D. Фтизіатр
- E. Анестезіолог

The teaching and methodical materials represented in the article are intended for foreign students of medical specialties who speak the language at a sufficient

level. They will lead to an increase in the speech and communication competence of the paramedic during the providing of emergency aid; to master new lexical materials; to learn typical grammar constructions; and to practice listening of native speakers. Therefore, only a communicative approach can ensure the realization of tasks' purpose and amounting to noted aims.

Conclusions and Prospects for Research. Thus, we consider the educational and methodological materials created by us to be scientifically justified, since they are based on the protocol of basic life support, in particular on such positions as indirect heart massage, pulse, breathing, artificial respiration, patency of the respiratory tract, consciousness, bleeding, stable position, an ambulance call, which provides training of orphoepic, lexical and grammatical norms of the Ukrainian literary

language in accordance with various communicative contexts possible in daily communication with native speakers. The tasks were created based on four types of speech activity – listening, speaking, reading, writing. They will contribute to the expansion of the vocabulary of foreign students during the provision of emergency medical care and to the achievement of social interaction of a paramedic in a foreign-language professional environment. Prospects for further research are in the application of a communicative approach during the construction of classes on the study of a professional language by foreign students in medical institutions of higher education and in the acquisition of new lexical material from the field of recently reformed emergency medical aid in Ukraine.

List of literature

1. Екстрена та невідкладна медична допомога : у 6 т. Т. 4 : Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі : підручник для студ. вищ. навч. закл. / [В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, Г. Ю. Цимбалюк та ін.]. – К. : Ожива, 2020. – 300 с.

2. Маража І. О. Роль педагогіки в клінічній практиці лікаря / І. О. Маража, І. В. Жулкевич // Медична освіта. – 2021. – № 2. – С. 94–99. DOI 10.11603/me.2414-5998.2021.2.12058.

3. Освітньо-професійна програма та технологія підготовки парамедиків у Тернопільському національно-

му медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України / М. М. Корда, А. А. Гудима, А. Г. Шульгай, С. Й. Запорожан // Медична освіта. – 2019. – № 3 (додаток). – С. 6–14. DOI 10.11603/me.2414-5998.2019.3.10113.

4. Професійна медична комунікація українською мовою лікаря з пацієнтом : посіб. для іноземних студ. / [А. В. Вихрущ, І. Д. Драч, І. Я. Заліпська та ін.]; за ред. А. В. Вихруща, І. Я. Заліпської. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 204 с.

5. CPR/AED for Professional Rescuers and Health Care Providers. Handbook. American Red Cross. – Access mode : https://www.redcross.org/content/dam/redcross/atg/PHSS_UX_Content/CPRO_Handbook.pdf.

References

1. Kryliuk, V.O., Huriev, S.O., Tymbaliuk, H.Yu., Kuzmin, V.Yu., Kuzminskyi, I.V., Hudyma, A.A., ... Yaroshchuk, D.V. (2020). Ekstrena ta nevidkladna medychna dopomoha [Emergency and urgent medical care]. (Vols. 1-6). Kyiv: Ozhyva [in Ukrainian].

2. Marazha, I.O., & Zhulkevych, I.V. (2021). Rol pedahohiky v klinichnii praktytsi likaria [The role of pedagogy in the clinical practice of the doctor]. *Medychna osvita – Medical Education*, 2, 94-99. DOI 10.11603/me.2414-5998.2021.2.12058 [in Ukrainian].

3. Korda, M.M., Hudyma, A.A., Shulhai, A.H., & Zaporozhan, S.Y. (2019). Osvitno-profesiina prohrama ta tekhnolohiia pidhotovky paramedykiv u Ternopil'skomu natsionalnomu medychnomu universyteti imeni I. Ya. Hor-

batchevskoho MOZ Ukrainy [Educational-professional program and technology of training of paramedics in I. Horbachevsky Ternopil National Medical University]. *Medychna osvita – Medical Education*, 3(app.), 6-14. DOI 10.11603/me.2414-5998.2019.3.10113 [in Ukrainian].

4. Vykhruhch, A.V., Drach, I.D., & Zalipska, I.Ya. (Ed.). (2021). *Profesiina medychna komunikatsiia ukrainskoiu movoiu likaria z patsiientom [Professional medical communication between a doctor and a patient]*. Ternopil: TNMU [in Ukrainian].

5. CPR/AED for Professional Rescuers and Health Care Providers. Handbook. American Red Cross. Retrieved from: https://www.redcross.org/content/dam/redcross/atg/PHSS_UX_Content/CPRO_Handbook.pdf.

Received 14.12.22
Recommended 22.12.22

E-mail address for correspondence: drachid@tdmu.edu.ua